

ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพ
ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี
Social Learning Factors Affecting Professional Commitment of
Accounting Students at a Vocational College in Chon Buri Province

นวพร แซ่อึ้ง^{1*} และ สุนา สุทธิเกียรติ²
Nawaporn Sae-urng^{1*} and Suna Sudhikiat²

^{1,2}หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี

^{1,2}Master of Accountancy Program, Faculty of Accountancy Thonburi University

*Corresponding Author E-mail: nawaporn.sae@e-tech.ac.th

Received: Jun 2, 2026; Revised: Jul 9, 2026; Accepted: Jul 27, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี กลุ่มประชากรคือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.3) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.2) จำนวน 422 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมพิจารณารายด้านดังนี้ ด้านแรงจูงใจ ด้านการให้ความสนใจ ด้านการจดจำ และด้านการนำไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.103 , 4.086, 3.739 และ 3.731 ตามลำดับ ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์ ด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานและด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.100, 4.035 และ 4.031 ตามลำดับ และจากการทดสอบการสมมติฐานในภาพรวม ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมสามารถอธิบายความแปรปรวนของความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีได้ร้อยละ 70.30 โดยปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลสูงสุด คือด้านแรงจูงใจ ($\beta = 0.584$) รองลงมาคือด้านการให้ความสนใจ ($\beta = 0.176$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ด้านการจดจำ และ การนำไปปฏิบัติ ไม่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

คำสำคัญ: การเรียนรู้ทางสังคม ความยึดมั่นในวิชาชีพ นักศึกษาสาขาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

Abstract

The objective of this research was to examine social learning factors affecting the professional commitment of accounting students at a vocational college in Chon Buri Province. The population consisted of 422 students, comprising third-year Vocational Certificate and second-year High Vocational Certificate students. The research instrument utilized was a questionnaire. Data were analyzed using percentages, means, standard deviations, and Multiple Regression Analysis.

The research findings revealed that

the respondents' opinions toward social learning factors were at a high level across all dimensions, with mean scores for Motivation, Attention, Retention, and Reproduction at 4.103, 4.086, 3.739, and 3.731, respectively. Similarly, their opinions toward professional commitment were also at a high level in all dimensions, with mean scores for Affective Commitment, Normative Commitment, and Continuance Commitment at 4.100, 4.035, and 4.031, respectively. Furthermore, overall hypothesis testing indicated that social learning factors could explain 70.30% of the variance in the professional commitment of accounting students. Specifically, Motivation had the highest significant impact ($\beta=0.584$), followed by Attention ($\beta=0.176$) at the 0.05 statistical significance level. Conversely, Retention and Reproduction did not show any significant effect on the professional commitment of accounting students in this study.

Keywords: Social Learning, Professional Commitment, Accounting Students, Vocational College, Social Learning Theory

บทนำ

ในยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาชีวศึกษากลายเป็นอีกหนึ่งทางเลือกสำคัญในการพัฒนาทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน อาชีวศึกษาในประเทศไทยได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังภายใต้นโยบาย "Thailand 4.0" โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (dual system) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ผสมผสานการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการได้รับประสบการณ์จริงในสถานที่ทำงาน ผู้เรียนจะได้นำความรู้ทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้จริงฝึกฝนทักษะที่จำเป็นและได้รับประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ จึงมีการพัฒนาหลักสูตรขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพเพื่อยกระดับการศึกษาสายวิชาชีพของบุคคลให้สูงขึ้นสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป้าหมายในการพัฒนาประเทศ แผนการศึกษาแห่งชาติและความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) โดยหลักสูตร สาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษามุ่งผลิตนักศึกษาสายอาชีพให้มีคุณภาพให้มีความสอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างน้อยใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีเจตคติและ

กิจนิสัยที่ดี ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ข้อเท็จจริงหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนโดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก ด้านทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้ เมื่อได้รับมอบหมาย ทักษะการใช้ภาษาและ เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2567)

จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาบางส่วนไม่ศึกษาต่อสาขาบัญชีและไม่เข้าสู่วิชาชีพ บัณฑิตที่ส่งผลให้นักศึกษาที่จบการศึกษาในสาขาการบัญชี ไม่เข้าสู่วิชาชีพบัญชีคือทัศนคติและการยอมรับในวิชาชีพ ความรู้สึกไม่มั่นใจในความก้าวหน้าในหน้าที่การงานทางวิชาชีพ ความไม่มั่นคงในการประกอบอาชีพ การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่คุ้มค่าเหมาะสมกับภาระงานที่ได้รับ มีการเปลี่ยนสายในการศึกษาต่อในสาขาอื่น รวมทั้งขาดใจรักในวิชาชีพส่งผลให้มีแนวโน้มการขาดแคลนผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในอนาคต (ฐิตาภรณ์ สันจรรย์ศักดิ์ และคณะ, 2558) ดังนั้นเพื่อยกระดับคุณภาพและพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคต การเรียนรู้ทางสังคมทางวิชาชีพพระยะก่อนเข้าสู่วิชาชีพพระยะนี้เป็นช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ภายใต้กระบวนการเรียน การสอนและกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการฝึกงานและการฝึกประสบการณ์จากสถานประกอบการโดยตรง ซึ่งกระบวนการ การถ่ายทอดที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนเข้าสู่วิชาชีพเป็นช่วงที่สำคัญที่จะสร้างการยึดมั่นในวิชาชีพ ทัศนคติที่ดี ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพ และจริยธรรมทางวิชาชีพบัญชี ส่งผลต่อการเป็นผู้ประกอบการ วิชาชีพที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพที่เหมาะสม จากการทบทวนวรรณกรรมการศึกษาของวรวีทยา เลหาเมษณี และคณะ (2560) ซึ่งพบว่าการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพมีอิทธิพลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของ นักศึกษาบัญชี การศึกษาในบริบทของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาและพิจารณาการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพใน ภาพรวม ขณะที่ยังมีข้อจำกัดในการอธิบายปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมตามแนวคิดของ Bandura (1971) ซึ่ง ประกอบด้วย การให้ความสนใจ (Attention) การจดจำ (Retention) การนำไปปฏิบัติ (Reproduction) และแรงจูงใจ (Motivation) ที่อาจส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพแตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังพบว่าการศึกษาในบริบทของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้ที่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการตั้งแต่ระหว่างศึกษายังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงมุ่งเติมเต็มองค์ความรู้ โดยศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมตามแนวคิดของ Bandura ที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างการยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีและ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการสร้างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่มีคุณภาพมีใจรักในวิชาชีพต้อง เริ่มตั้งแต่การถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพในระยะเริ่มแรกก่อนเข้าสู่วิชาชีพเพื่อปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อ วิชาชีพ โดยผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชา การบัญชีระดับอาชีวศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นฐานการผลิต อุตสาหกรรม และเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ระดับประเทศจึงต้องการผู้ประกอบการวิชาชีพทางด้านบัญชี เป็นจำนวนมาก โดยกระบวนการถ่ายทอดที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ จะช่วยสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องแก่ ผู้ประกอบวิชาชีพได้ดี ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาการบัญชี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 422 คน ในปีการศึกษา 2568 และผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด (Census Study)

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรในการวิจัย** ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี โดยการวิจัยในครั้งนี้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

ตัวแปรอิสระคือ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมตามแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1971) ประกอบไปด้วย การให้ความสนใจ (Attention) การจดจำ (Retention) การนำไปปฏิบัติ (Reproduction) และ แรงจูงใจ (Motivation)

ตัวแปรตาม คือ ความยึดมั่นในวิชาชีพตามแนวคิดและทฤษฎีของ Morrow & Goetz (1988) ประกอบด้วย ความยึดมั่นเชิงอารมณ์ (Affective Commitment) ความยึดมั่นจากการคงอยู่ (Continuance Commitment) และความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน (Normative Commitment)

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมทางสังคมที่พัฒนาโดย Albert Bandura (Bandura, 1971) ซึ่งกล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process) ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมมนุษย์เราสามารถเรียนรู้พฤติกรรมต่าง ๆ ได้จากการสังเกต การเลียนแบบ และการมองเห็นจาก พฤติกรรมของผู้อื่นนอกเหนือจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) เพียงอย่างเดียวแล้วนำมาปรับใช้เป็นแบบแผนในการกำหนดพฤติกรรมของตนเอง วิธีการเรียนรู้ของมนุษย์ เป็นสิ่งที่นักการศึกษาและนักจิตวิทยาสนใจมาเป็นเวลานานหลายศตวรรษ โดยหลักการสำคัญ ของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) เป็นแนวทางของการเรียนรู้ไม่ใช่แค่กระบวนการทางพฤติกรรมเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการ ทางปัญญา (Cognitive Process) ที่เกิดขึ้นในบริบททางสังคมของการเรียนรู้ สามารถเกิดขึ้นได้จากการสังเกตพฤติกรรมและการสังเกตผลลัพธ์ของพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลักดังนี้

1.1 การให้ความสนใจ (Attention)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนแรกและสำคัญที่สุดของการเรียนรู้แบบสังเกตการณ์ ผู้เรียนจะต้องให้ความสนใจและจดจ่อกับพฤติกรรมของแบบอย่าง (Model) อย่างแท้จริง การที่บุคคลจะให้ความสนใจหรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัย

หลายประการเช่น ลักษณะของแบบอย่าง (Model Characteristics) ลักษณะของผู้สังเกตการณ์ (Observer Characteristics) และลักษณะของพฤติกรรม (Behavior Characteristics)

1.2 การจดจำ (Retention)

หลังจากที่ผู้เรียนให้ความสนใจและสังเกตพฤติกรรมของแบบอย่างที่ต้องการแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการจดจำและเก็บรักษาข้อมูลพฤติกรรมนั้นไว้ในความทรงจำในรูปแบบสัญลักษณ์หรือในรูปแบบของภาษา ผู้เรียนต้องสามารถจดจำรายละเอียดของพฤติกรรมนั้นได้อย่างแม่นยำเพื่อที่จะสามารถทำซ้ำพฤติกรรมได้โดยการทบทวนด้วยภาพหรือคำพูดจะช่วยให้เกิดการจดจำได้

1.3 การนำไปปฏิบัติ (Reproduction)

เมื่อผู้เรียนจดจำพฤติกรรมนั้นได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำความทรงจำนั้นมาปฏิบัติจริง หรือการแสดงพฤติกรรมที่สังเกตเห็นออกมา ขั้นตอนนี้ไม่ใช่แค่การเลียนแบบ แบบตรงไปตรงมาแต่ยังรวมถึงการปรับปรุงและดัดแปลงพฤติกรรมให้เข้ากับความสามารถและสถานการณ์ของตนเอง

1.4 แรงจูงใจ (Motivation)

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่กำหนดว่าผู้เรียนจะเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้มาหรือไม่ แรงจูงใจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้แบบสังเกตการณ์ประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ แรงจูงใจนี้สามารถมาจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การเสริมแรงทางตรง (Direct Reinforcement) ผู้เรียนได้รับรางวัลหรือคำชมเชยจากการแสดงพฤติกรรมนั้นโดยตรง การเสริมแรงแบบตัวแทน (Vicarious Reinforcement) ผู้เรียนสังเกตเห็นว่าแบบอย่างได้รับรางวัลหรือผลลัพธ์ที่ดีจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ทำให้มีแนวโน้มที่จะเลียนแบบพฤติกรรมนั้นและการเสริมแรงทางตนเอง (Self-Reinforcement) ผู้เรียนรู้สึกภูมิใจหรือพอใจในตัวเองเมื่อสามารถทำพฤติกรรมนั้นได้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการยึดมั่นในวิชาชีพ

ความผูกพันต่อองค์กร (Organizational Commitment) เป็นแนวคิดสำคัญในสาขาวิชาพฤติกรรมองค์กรและจิตวิทยาอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง โดยงานวิจัยของ Morrow & Goetz (1988) ได้นำเสนอว่าความยึดมั่นในอาชีพมีลักษณะคล้ายความผูกพันในองค์กร ด้วยแนวคิดหลักของ Organizational Commitment สามารถจำแนกออกได้เป็น 3 มิติ ได้แก่

2.1 ความยึดมั่นเชิงอารมณ์ (Affective Commitment)

ความยึดมั่นเชิงอารมณ์ คือ ความรู้สึกผูกพันและมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ บุคคลเลือกที่จะอยู่ในวิชาชีพเพราะ "รักและเชื่อมั่น" ในคุณค่าของวิชาชีพนั้นเนื่องจากการยึดมั่นผูกพันต่อวิชาชีพเป็นสิ่งสะท้อนต่อเป้าหมายในชีวิตที่ต้องมีความรู้ ทักษะวิชาชีพและประสบการณ์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝน ความยึดมั่นภูมิใจในวิชาชีพยังส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานและการตระหนักถึงจริยธรรมวิชาชีพ ความยึดมั่นความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Commitment) ซึ่งมีการพัฒนามาจากแนวคิดหลักของความผูกพันต่อองค์กร (Organizational Commitment) ตามแนวคิดของ Meyer et al. (1993)

2.2 ความยึดมั่นจากการคงอยู่ (Continuance Commitment)

ความยึดมั่นจากการคงอยู่ คือการยึดมั่นในวิชาชีพเพราะตระหนักถึงต้นทุนในการเปลี่ยนวิชาชีพ เช่น เวลาที่ลงทุนไปกับการศึกษา การฝึกอบรม หรือโอกาสทางอาชีพที่อาจลดลงหากมีการเปลี่ยนวิชาชีพหรือเปลี่ยนสายการทำงาน ความผูกพันประเภทนี้คือการตัดสินใจที่อ้างอิงจากต้นทุนและผลตอบแทน ซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นหลัก นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มนี้จะคิดอย่างรอบคอบว่าทางเลือกไหนคุ้มค่าที่สุด การเข้าทำงานเลยอาจเป็นทางเลือกที่

เหมาะสมเพราะสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงและรวดเร็ว เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายหรือช่วยเหลือครอบครัว ซึ่งถือเป็นผลตอบแทนที่จับต้องได้มากกว่าการลงทุนเรียนต่อที่ต้องใช้เวลาและเงินในทางกลับกันบางคนอาจเลือกเรียนต่อเพราะคำนวณแล้วว่าการมีวุฒิการศึกษาสูงขึ้นในอนาคตจะช่วยให้ได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้นและมีโอกาสเติบโตในหน้าที่การงานที่มั่นคงกว่าในระยะยาว

2.3 ความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน (Normative Commitment)

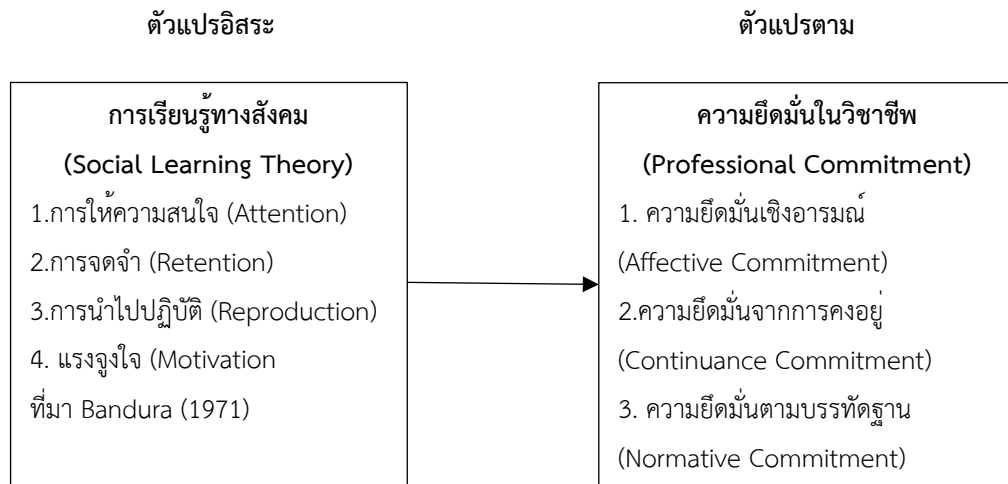
ความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน คือความรู้สึกว่าตนเองมีหน้าที่ทางจริยธรรมและคุณธรรมที่จะปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพต่อไป เช่น การรักษามาตรฐานความซื่อสัตย์และจรรยาบรรณแนวคิดเรื่องความยึดมั่นในวิชาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งในวิชาชีพที่ต้องการความรับผิดชอบสูงเช่น วิชาชีพบัญชีซึ่งต้องอาศัยความซื่อสัตย์ ความเที่ยงธรรมและจรรยาบรรณในระดับสูง (Tsui & Cheng, 1999) โดยบุคคลที่มีระดับความยึดมั่นในวิชาชีพสูงมักจะยึดถือคุณธรรมในวิชาชีพและยอมปฏิเสธแรงกดดันที่ขัดต่อจรรยาบรรณในบริบทของการเรียนรู้ทางสังคม กระบวนการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ เช่น พี่เลี้ยง (mentor) หรือหัวหน้างานที่เป็นแบบอย่างที่ดีมีบทบาทสำคัญต่อการปลูกฝังความยึดมั่นในวิชาชีพโดยช่วยเสริมสร้างความเข้าใจต่อบทบาท หน้าที่ และค่านิยมของวิชาชีพอย่างลึกซึ้งและส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางจริยธรรมของบุคคล

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ทางสังคมและความยึดมั่นในวิชาชีพ

จากการศึกษาของฐิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกประกอบวิชาชีพ อาชีพบัญชีของบัญชียบัณฑิตเนื่องจากบัญชียบัณฑิตมองว่างานอาชีพนี้ไม่เหมาะกับรูปแบบของการใช้ชีวิตของตน ไม่มีความชื่นชอบที่จะเรียนบัญชีมาตั้งแต่ต้น แต่เรียนตามคำแนะนำของผู้ปกครองและค่าตอบแทนไม่คุ้มต่อความพยายามในการทำงาน ในส่วนของผู้ประกอบการมองว่าสาเหตุที่บัญชียบัณฑิตไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีหรือเมื่อประกอบอาชีพด้านบัญชีมาระยะหนึ่งแล้วตัดสินใจเปลี่ยนไปทำงานในสายอื่นเนื่องจากบัญชียบัณฑิตขาดใจรักที่จะประกอบอาชีพบัญชีแสดงถึงความไม่มั่นคงในจำนวนของพนักงานในสายวิชาชีพบัญชี และอาจเกิดความขาดแคลนในอนาคตอันใกล้ และงานวิจัยของ ฐาสุภกร จันประเสริฐ และณัฐพงษ์ ธรรมรักษาสี (2558) ได้ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพกระบวนการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพในชีวิตการทำงานพบว่าการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการหล่อหลอมและพัฒนาบุคคลตั้งแต่อ่อนวัยเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เมื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงานและกระทั่งมีความมั่นคงในการทำงาน รวมถึงงานวิจัยวรวิทย์ เลาหะเมทธิ และคณะ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพความยึดมั่นในวิชาชีพ ความเชื่อด้านจริยธรรมและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพของนักศึกษาการบัญชี ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้เกิดความเข้าใจในอิทธิพลระหว่างการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพกับความยึดมั่นผูกพันในวิชาชีพบัญชีซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศและข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชีของไทย ซึ่งถือเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สนับสนุนแนวคิดของสภาวิชาชีพบัญชี ผลการศึกษาได้ชี้แนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการบัญชีเพื่อส่งเสริมการศึกษาและการถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพที่เหมาะสมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคตต่อไป รวมถึงในสายงานวิชาชีพอื่นๆโดยที่ สุลี ทองวิเชียรและคณะ (2568) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงาน บรรยากาศองค์การ และความยึดผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลปทุมธานี ผลของการวิจัยพบว่า พยาบาลประเมินคุณภาพชีวิตการทำงานในโรงพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง ประเมินบรรยากาศองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การอยู่ในระดับปานกลาง ความยึดมั่นผูกพันมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับบรรยากาศองค์การและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

สำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชา การบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานงานวิจัย

สมมติฐานหลักที่ 1 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

สมมติฐานย่อยที่ 1.1 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

สมมติฐานย่อยที่ 1.2 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

สมมติฐานย่อยที่ 1.3 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

สมมติฐานย่อยที่ 1.4 การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจ มีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

สมมติฐานหลักที่ 2 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

สมมติฐานย่อยที่ 2.1 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

สมมติฐานย่อยที่ 2.2 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

สมมติฐานย่อยที่ 2.3 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

สมมติฐานย่อยที่ 2.4 การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจ มีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

สมมติฐานหลักที่ 3 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

สมมติฐานย่อยที่ 3.1 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

สมมติฐานย่อยที่ 3.2 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

สมมติฐานย่อยที่ 3.3 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

สมมติฐานย่อยที่ 3.4 การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจ มีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

สมมติฐานหลักที่ 4 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานย่อยที่ 4.1 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานย่อยที่ 4.2 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานย่อยที่ 4.3 การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

สมมติฐานย่อยที่ 4.4 การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 จำนวน 227 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี จำนวน 195 คน ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 422 คนที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีในปีการศึกษา 2568 เนื่องจากนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาซึ่งจะมีการเลือกศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและเลือกประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคต การวิจัยในครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งรายละเอียดของคำถามที่ใช้การสอบถามออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม อายุ การทำงานหรือฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชี ประสบการณ์ทำงาน และประเภทธุรกิจที่ทำงาน โดยคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมของนักศึกษาสาขาการบัญชีที่กำลังศึกษาในระดับอาชีวศึกษาโดยคำถามมาจากตามแนวคิดและทฤษฎี การเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Bandura (1971) โดยแบ่งเป็น 4 ด้านประกอบด้วย ด้านการให้ความสนใจ ด้านการจดจำ ด้านการนำไปปฏิบัติ และด้านแรงจูงใจ แบ่งเป็นด้านละ 6 ข้อ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 24 ข้อ โดยคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายปิด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อการยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาการบัญชีที่กำลังศึกษาในระดับอาชีวศึกษา โดยคำถามมาจากตามแนวคิดและทฤษฎีของความยึดมั่นในวิชาชีพของ Morrow & Goetz (1988) โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ซึ่งจะประกอบไปด้วยความยึดมั่นเชิงอารมณ์ ด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่และด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน แบ่งเป็นด้านละ 6 ข้อ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 18 ข้อ โดยคำถามเป็นลักษณะคำถามปลายปิด

เลือกใช้มาตรวัดแบบ Rating Scale จาก Likert scale สำหรับแบบสอบถามส่วนที่ 2 การเรียนรู้ทางสังคม และส่วนที่ 3 การยึดมั่นในวิชาชีพ โดยแบ่งเกณฑ์เป็น 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มาก
- 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อย
- 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

3. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บทความ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีตลอดจนทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสร้างเป็นแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่วางไว้

3.2 ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้องตามเนื้อหาและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาโดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำไปทดสอบกับกลุ่มประชากรจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach's Alpha เพื่อวัดความน่าเชื่อถือ ผลการทดสอบพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาแต่ละองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง .70 – .92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ยอมรับได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาสาขาการบัญชี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 (ปวช.3) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (ปวส.2) ที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และให้ผู้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลและรอรับแบบสอบถามกลับคืน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ และนำมาลงรหัสข้อมูลเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปขั้นสูง จากนั้นได้มีการนำผลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปผลโดยนำเสนอในรูปแบบของตารางและอภิปรายผลประกอบ

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหนังสือ บทความ เอกสารอ้างอิง และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัยที่ให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี สถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้ค่าพิสัย (Range) ของ Best (1981) โดยจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับความคิดเห็น

5.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการถดถอยพหุคูณแบบ Enter เป็นการใส่ตัวแปรต้นเข้ามาในสมการโดยยึดตัวแปรในกรอบแนวคิดสำหรับการศึกษาสมการถดถอยที่ได้จัดวางเป็นสมการถดถอยที่ถูกต้องตามทฤษฎี ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อกำหนดเบื้องต้นของการวิเคราะห์ได้แก่ การกระจายตัวแบบปกติ ความเป็นอิสระของค่าคลาดเคลื่อนและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาค่า VIF และ Tolerance

จากสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Factor) และตัวแปรอิสระ (ATTEN, RETEN, REPRO, MOTIVE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนี้

$$\text{AFFECT} = \beta_0 + \beta_1 \text{ATTEN} + \beta_2 \text{RETN} + \beta_3 \text{REPRO} + \beta_4 \text{MOTIVE} + \epsilon$$

$$\text{CONTIN} = \beta_0 + \beta_1 \text{ATTEN} + \beta_2 \text{RETN} + \beta_3 \text{REPRO} + \beta_4 \text{MOTIVE} + \epsilon$$

$$\text{NORMA} = \beta_0 + \beta_1 \text{ATTEN} + \beta_2 \text{RETN} + \beta_3 \text{REPRO} + \beta_4 \text{MOTIVE} + \epsilon$$

$$\text{PC} = \beta_0 + \beta_1 \text{ATTEN} + \beta_2 \text{RETN} + \beta_3 \text{REPRO} + \beta_4 \text{MOTIVE} + \epsilon$$

ในที่นี้

PC	= ความยึดมั่นในวิชาชีพ
AFFECT	= ความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์
CONTIN	= ความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่
NORMA	= ความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน
ATTEN	= การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจ
RETN	= การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำ
REPRO	= การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติ
MOTIVE	= การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจ
β_0	= ค่าคงที่ของสมการถดถอย
$\beta_1 \beta_2 \beta_3 \beta_4$	= ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยหรือค่าความลาดชัน
ϵ	= ค่าความคลาดเคลื่อนของสมการถดถอย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 422 ราย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 382 คน (ร้อยละ 90.50) และเพศชาย จำนวน 40 คน (ร้อยละ 9.50) ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 18-20 ปี จำนวน 348 คน (ร้อยละ 82.50) รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 52 คน (ร้อยละ 12.30) อายุมากกว่า 20 ปี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 5.20) มีระดับการศึกษาประกอบด้วยนักศึกษาระดับ ปวช.3 จำนวน 227 คน และระดับ ปวส.2 จำนวน 195 คน มีผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3.51 - 4.00 จำนวน 258 คน (ร้อยละ 61.10) และประสบการณ์การทำงานทางวิชาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยผ่านการทำงานหรือฝึกงานที่เกี่ยวข้องกับงานบัญชีมาแล้ว จำนวน 331 คน (ร้อยละ 78.40) โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 286 คน (ร้อยละ 67.80) และปฏิบัติงานในสถานประกอบการประเภทบริษัทเอกชนมากที่สุด จำนวน 189 คน (ร้อยละ 44.80)

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยเรียนรู้ทางสังคมของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเรียนรู้ทางสังคมของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีโดยรวม

การเรียนรู้ทางสังคม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
การเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจ (Motivation)	4.103	.709	มาก
การเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจ (Attention)	4.086	.683	มาก
การเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำ (Retention)	3.739	.948	มาก
การเรียนรู้ทางสังคมด้านการนำไปปฏิบัติ (Reproduction)	3.731	.702	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมในด้านแรงจูงใจ(Motivation) ด้านการให้ความสนใจ(Attention) ด้านการจดจำ (Retention) และด้านการนำไปปฏิบัติ (Reproduction) อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.103 (S.D. = .709), 4.086 (S.D. = .683), 3.739 (S.D. = .948), และ 3.731 (S.D. = .702) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีโดยรวม

ความเชื่อมั่นในวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
ความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความเชื่อมั่นเชิงอารมณ์	4.100	.710	มาก
ความเชื่อมั่นในวิชาชีพในด้านความเชื่อมั่นตามบรรทัดฐาน	4.035	.722	มาก
ความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความเชื่อมั่นจากการคงอยู่	4.031	.682	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์ ด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานและด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.100 (S.D. = .710), 4.035 (S.D. = .722), และ 4.031 (S.D. = .682) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพ

ตารางที่ 3 ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

ตัวแปรอิสระ (ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคม)	สมมติฐานที่1 ความยึดมั่นเชิง อารมณ์	สมมติฐานที่2 ความยึดมั่นจาก การคงอยู่	สมมติฐานที่3 ความยึดมั่นตาม บรรทัดฐาน	สมมติฐานที่ 4 ความยึดมั่นใน วิชาชีพ
ด้านการให้ความสนใจ (Attention)	$\beta = .143^*$ Sig.= .002	$\beta = .156^*$ Sig.= .001	$\beta = .190^*$ Sig.= .000	$\beta = .176^*$ Sig.= .000
ด้านการจดจำ (Retention)	$\beta = .067$ Sig.= .257	$\beta = .095$ Sig.= .122	$\beta = .066$ Sig.= .326	$\beta = .081$ Sig.= .135
การนำไปปฏิบัติ (Reproduction)	$\beta = .083$ Sig.= .153	$\beta = .094$ Sig.= .117	$\beta = .070$ Sig.= .289	$\beta = .088$ Sig.= .097
ด้านแรงจูงใจ (Motivation)	$\beta = .594^*$ Sig.=.000	$\beta = .537^*$ Sig.= .000	$\beta = .498^*$ Sig.= .000	$\beta = .584^*$ Sig.= .000
Sig	.000*	.000*	.000*	.000*
R-Square	.652	.628	.551	.706
Adjusted R-Square	.649	.624	.547	.703

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีพบว่า

สมมติฐานหลักที่ 1 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

จากผลการวิจัย พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์ได้ร้อยละ 64.90 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .594$) และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .143$) สำหรับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำและด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่าไม่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานหลักที่ 2 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเชื่อมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่ได้ร้อยละ 62.40 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .537$) และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .156$) สำหรับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำและด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่าไม่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานหลักที่ 3 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานได้ร้อยละ 54.70 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .498$) และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .190$) สำหรับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำและด้านการนำไปปฏิบัติ พบว่าไม่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานหลักที่ 4 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีในภาพรวม พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความยึดมั่นในวิชาชีพได้ร้อยละ 70.30 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .584$) และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ($\beta = .176$) สำหรับปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำและด้านการนำไปปฏิบัติพบว่าไม่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานและกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานหลักที่ 1 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์

จากผลการวิจัยปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นเชิงอารมณ์ได้ร้อยละ 64.90 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด แรงจูงใจที่เกิดจากการได้รับรางวัล คำชมเชย หรือการเห็นแบบอย่างได้รับผลลัพธ์ที่ดีมีผลเชิงบวกต่อความภูมิใจและใจรักในวิชาชีพบัญชี และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจส่งผลรองลงมา เกิดจากการสังเกตจริยธรรม ไหวพริบและพฤติกรรมต้นแบบจากหน่วยงานจริง ส่งผลเชิงบวกต่อความผูกพันทางอารมณ์ของนักศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยของ ธาตุกร จันประเสริฐ และณัฐพงษ์

ธรรมรักษาสีห์ (2558) ที่ระบุว่า การสังเกตพฤติกรรมต้นแบบจะช่วยให้บุคคลเรียนรู้ประสบการณ์และมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับที่สังคมยอมรับตลอดช่วงชีวิต

สมมติฐานหลักที่ 2 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่

จากผลการวิจัยปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นจากการคงอยู่ได้ร้อยละ 62.40 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจและความคาดหวังในผลตอบแทนหรือค่าตอบแทนเชิงบวกต่อการตัดสินใจคงอยู่ในวิชาชีพบัญชีเนื่องจากตระหนักถึงความคุ้มค่าในการคงอยู่ในวิชาชีพบัญชีและปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจส่งผลกระทบต่อผลออกมา แสดงว่าการจัดจ่อสังเกตพฤติกรรมต้นแบบและทักษะเฉพาะทางในหน่วยงานจริงมีส่วนช่วยเพิ่มความยึดมั่นที่จะประกอบวิชาชีพต่อไปสอดคล้องกับฐาศุภร์ จันประเสริฐ และณัฐพงษ์ ธรรมรักษาสีห์ (2558)

สมมติฐานที่ 3 การเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐาน

จากผลการวิจัยปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความยึดมั่นในวิชาชีพด้านความยึดมั่นตามบรรทัดฐานได้ร้อยละ 54.70 ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีจำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่ส่งผลสูงที่สุดแสดงให้เห็นว่าการได้รับแรงจูงใจจากการเสริมแรงทั้งทางตรงและทางอ้อมส่งผลต่อความรู้สึกประทับใจชอบเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ และปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการให้ความสนใจส่งผลกระทบต่อผลออกมา จึงทำให้เห็นว่าการจัดจ่อสังเกตพฤติกรรมต้นแบบในด้านจริยธรรมและไหวพริบมีส่วนสำคัญในการหล่อหลอมความรู้สึกถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพต่อไป อีกทั้งยังสอดคล้องกับรัชนก ขวัญอ่อน และพรทิพา แสงเขียว (2565) ที่พบว่าแรงกระตุ้นสู่ความสำเร็จส่งผลต่อทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานของนักบัญชี

ผลการวิจัยในภาพรวม ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมมีผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพ พบว่าปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความยึดมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรีได้สูงถึงร้อยละ 70.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดหลักปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1971) ที่อธิบายว่าพฤติกรรมและทัศนคติของมนุษย์ไม่ได้เกิดจากประสบการณ์ตรงเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากกระบวนการทางปัญญาที่ผ่านการสังเกตและเลียนแบบตัวแบบในบริบทสังคม เมื่อพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ เลาเหเมณี และคณะ (2560) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีในสถาบันอุดมศึกษาและพบว่าการเรียนรู้ทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมากต่อความยึดมั่นในวิชาชีพ ทั้งนี้ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจัดจ่อและการนำไปปฏิบัติไม่ส่งผลต่อความยึดมั่นในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญในการศึกษารั้งนี้ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.80) มีประสบการณ์ทำงานหรือฝึกงานต่ำกว่า 1 ปี ยังอยู่ในระยะเริ่มแรกของการรับรู้มากกว่าการลงมือปฏิบัติงานเกิดความชำนาญสะสมเป็นความผูกพัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Eraut (1994) ในทฤษฎีการพัฒนาวิชาชีพที่ระบุว่าความเป็นมืออาชีพต้องผ่านการฝึกฝนและได้รับประสบการณ์โดยตรงเป็นระยะเวลาที่เพียงพออีกทั้งยังสอดคล้องกับข้อสังเกตของ ฐิตาภรณ์ สันจรรณศักดิ์ และคณะ (2558) ที่พบว่านักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่บางส่วนอาจขาด Passion

หรือใจรักในช่วงต้นเพราะยังไม่เห็นภาพความสำเร็จจากการปฏิบัติงานจริงที่คุ้มค่ากับความทุ่มเทอย่างแท้จริง และผลการวิจัยครั้งนี้ ยังแสดงให้เห็นว่าปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมในด้านแรงจูงใจและการให้ความสนใจเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีระดับอาชีวศึกษา ขณะที่ปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมด้านการจดจำและการนำไปปฏิบัติยังไม่ส่งผลอย่างชัดเจนในระยะก่อนเข้าสู่วิชาชีพ การพัฒนาความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชีควรมุ่งสร้างแรงบันดาลใจ การจัดให้มีต้นแบบทางวิชาชีพที่ดีและส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจและความผูกพันต่อวิชาชีพในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยการศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมที่มีต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. สถานศึกษาควรสร้างระบบพี่เลี้ยง เนื่องจากผลการวิจัย "แรงจูงใจ" มีอิทธิพลสูงสุดต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรม "ศิษย์เก่าสัมพันธ์" หรือ "นักบัญชีปรุ่นน้อง" เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์และสร้างแรงบันดาลใจที่เป็นรูปธรรมรวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ และเพิ่มความมั่นใจในการเข้าสู่วิชาชีพได้ดีที่สุด

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมกิจกรรมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ การเรียนรู้จากกรณีศึกษาและการมีต้นแบบทางวิชาชีพที่ดี เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นตามบรรทัดฐานของนักศึกษา

3. สถานศึกษาควรมีการคัดเลือกสถานประกอบการฝึกงาน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับบริษัทเอกชนที่มีระบบการสอนงาน (Coaching) ที่ดี เพราะคำชมเชยและการได้รับข้อมูลย้อนกลับ การแนะนำจากพี่เลี้ยงในที่ทำงานส่งผลโดยตรงต่อความภูมิใจและใจรักในวิชาชีพเนื่องจากแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความเชื่อมั่นในวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่ฝึกงานใน "สำนักงานบัญชี" กับ "แผนกบัญชีในโรงงานอุตสาหกรรม" เพื่อดูว่าประเภทรูปแบบที่ต่างกันส่งผลต่อระดับความเชื่อมั่นในวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไร

2. ควรศึกษาปัจจัยด้าน "ค่าตอบแทนและสวัสดิการ" เพิ่มเติม เนื่องจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจยังคงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการตัดสินใจคงอยู่ในอาชีพในระยะยาวและความเชื่อมั่นจากการคงอยู่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ถึงความคุ้มค่าในการประกอบวิชาชีพ จึงควรศึกษาปัจจัยด้านค่าตอบแทน สวัสดิการ และโอกาสความก้าวหน้าในสายอาชีพเพิ่มเติม

3. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสถานศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อปัจจัยการเรียนรู้ทางสังคมสำหรับสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2567*.

https://rms.mvc.ac.th/files/05437_24032914141848.pdf

- ฐาศุภร์ จันประเสริฐ และณัฐพงษ์ ธรรมรักษาสีห์. (2558). การถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพ: กระบวนการพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพในชีวิตการทำงาน. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 21(1), 193-205. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/29907>
- ฐิตาภรณ์ สิ้นจัญญศักดิ์, กัญนิภัทธี นิธิโรจน์ธนต์, คณิศร เทิดเผ่าพงศ์, ชุตินา รชนิกรไกรลาศ, ดารินทร์ หยกไพศาล และวัชรณพงศ์ ยอดราช. (2558). รายงานวิจัยเรื่องการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตไทย. สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. <https://www.tfac.or.th/upload/9414/AB9h3wWjyk.PDF>
- รัชนก ขวัญอ่อน และพรทิวา แสงเขียว. (2565). จรรยาบรรณและทักษะทางวิชาชีพบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จของนักบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมการท้องถิ่น*, 8(11), 374-388. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/259475>
- วรวิทย์ เลหาเหมทนี, โสภิตา สัมปัตติกร และวริวรรณ เจริญรูป. (2560). การถ่ายทอดทางสังคมเชิงวิชาชีพ ความยึดมั่นในวิชาชีพ ความเชื่อด้านจริยธรรมและความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาบัญชี. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 24(1), 23-46. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/BSRI/article/view/99199>
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567*. <https://bsq.vec.go.th/wp-content/uploads/sites/13/2026/05/30201v10.pdf>
- สุลธิ ทองวิเชียร, ละมิตร์ ปีกขาว และสุธิดา อีระพิทยานนท์. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานบรรยากาศองค์การและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี. *วารสารพยาบาล*, 74(2), 41-50
- Bandura, A. (1971). *Social learning theory*. General Learning Press.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). Prentice-Hall.
- Eraut, M. (1994). *Developing professional knowledge and competence*. Routledge.
- Meyer, J. P., Allen, N. J., & Smith, C. A. (1993). Commitment to organizations and occupations: Extension and test of a three-component conceptualization. *Journal of Applied Psychology*, 78(4), 538-551. <https://doi.org/10.1037/0021-9010.78.4.538>
- Morrow, P. C., & Goetz, J. F. (1988). Professionalism as a form of work commitment. *Journal of Vocational Behavior*, 32(1), 92-111. <https://www.scribd.com/document/429139273/morrow1988-1>
- TSUI, K. T., & CHENG, Y. C. (1999). School organizational health and teacher commitment: A contingency study with multi-level analysis. *Educational Research and Evaluation*, 5(3), 249-268. <https://doi.org/10.1076/edre.5.3.249.3883>